

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstejn & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Aprilie.

În sfârșit eată sosită și ziua, în care să se hotărească de către supremația maghiară prigonirea noastră intelectuală. Sântem informați, că des lăudatul proiect de lege pentru introducerea limbei maghiare în scoalele populare ale nemaghiarilor astăzi, mult mâne are să fie pus la ordinea zilei în parlamentul maghiar. Nimenea nu va aștepta dela supremații nostri argumente în favorul proiectului de lege, de cari nici cel mai rabulistic avocat nu ar fi în stare să producă. Toată nășința celor puternici prin constelațiunea politică va fi, a învălui — dacă s'ar pute — adevăratele lor intențiuni și adevărata lor devisă, care este: *Hoc volo, sic iubeo esse.*

Aducem la alt loc o ilustrație a intoleranței maghiare. Este jalnic, până unde merge șovinismul maghiar! Binevoiască însă cetitorii, a da cuvenita atențiune și corespondenței noastre particulare din Coveș, pentru a se convinge din acest exemplu — unul din nenumărate multe! — cămă drep-tate, nu în ale limbei numai, ci în cele ale traiului zilnic în de obște cunosc stăpânitorii nostri față cu noi nemaghiarii.

Dar încât pentru administrație, precum am mai amintit, guvernul de astăzi nu împlinesce nici cele mai elementare datorințe, ce se află înscrise între condițiunile de existență chiar și ale cetățenilor de sânge maghiar. Pecând adevă puternicii din dieta Pestei își petrec vremea cu semănarea urei între naționalități, pe atunci eacă ce scire aduce maghiarorul și guvernamentalul „Pester Lloyd” din Seghedin, dto 26 Aprilie: „Suirea Tisei... produce mare îngrigire. Stăvilele dela Seghedinul-nou au suferit mult de furtună; de altă parte prin multa apă ce se strecură și prin ploii neîncetate părțile de jos ale Seghedinului nou sânt cu totul inundate. As-

tăzi stăm înaintea unei a două catastrofe, ce ar pute nimici și Seghedinul-nou cu cei mulți fugiți, dacă nu se vor lua încă la timp măsuri serioase.” Nu, nu se vor lua, căci asupritorii nostri nu se pot ocupa cu astfel de bagatele tocmai acum, când sânt cuprinși de frigurile maghiarismului.

Reproducem și de astădată eară un glas străin asupra nefastei politici maghiare. La sfârșitul unui articol „*Va terland*” din Viena dăce următoarele: „Austria, contribuind la mulțămirea popoarelor din Balcan, ea 'și-le va face prietene și va afla între ele aliați mai curând, ca și când urmează politica opusă. Noi amsimți efectele unei politici nenaturale deja în privirea Sârbiei, care la dușmăniile maghiare a respuns cu încheierea tractatelor comerciale cu Anglia și Franca. O Austrie maghiară, precum este astăzi, ne poate aduce și ne va aduce numai consecențe *turcesci*, căci dorul național de asuprire n'a adus nici când popoarelor stăpânitoare fructe salutare..... Dacă (politicii maghiari) printr'o politică internă pe dos gonesc din țară pe naționalitățile de altă limbă, atunci ei chem pe dușman în țară și ruinează monarhia noastră frumoasă.”

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român”)

Ședința VI.

După cetirea și autenticarea protocolului V presidiul prezintă cererea neverificatului deputat I. Bojița pentru licidarea speșelor de călătorie, apoi credenționalele deputaților B. Al-mășan, Anania Moldovan, Cornel Pipos, Ioan Șovrea, cari cer totodată și concediu.

Cererea dântăiu să transpune comisiunii pentru bugetul casei, ear cele din urmă comisiunii verificătoare.

În cercul XIV dela mandatul căru a renunțat dep. D. D. Barcian, sinodul dispune alegere nouă.

Se prezentează mai multe rugări, cari se transpun comisiunilor.

Dep. Anania Trimbițaș face următoarea interpelațiune: „După cum este în general cunoscut, provincia metropolitană gr. or. română, a ținut în toamna anului trecut congresul seu ordinar național bisericesc și a adus în aceasta concluse de prea mare importanță referitoare la organizarea administrativă a archidieceșei. Întreabă dar:

a) Împărțitu-sau aceste concluse pe calea sa veneratului consistoriu archidieceșan? și dacă da

b). Are el de cuget ale așterne sinodului încă în sesiunea prezentă, pentru luarea spre cunoștință, promulgare și eventuală ulterioară pertractare.

Presidiul răspunde cumcă organele metropolitane nu a împărțit consistoriului archidieceșan până acum actele și hotărârile congresului și pentru aceasta consistoriul archidieceșan nu poate fi tras la răspundere pentru neducerea în deplinire a acestor concluse.

Interpelantul nu se află pe deplin mulțămît cu răspunsul și 'și rezervă dreptul, a 'și face la locul și timpul seu propunerile sale în această privință.

Comisiunea verificătoare prin raportorul seu Eugen Brote propune și sinodul declară de verificați pe deputații: Nicolae Mihălțan (cerc. VII) Anania Moldovan (cerc. XI). Vasile Al-mășan (cerc. XII). Nicolae Cosma (cerc. XIII) Diamande Manole (cerc. XVIII) incuviințându-se acestor patru din urmă concediu cerut.

Comisiunea petiționară raportează prin raportorul seu Abs. Todea despre mai multe petițiuni, cari se transpun consistoriului spre a le resolvi în sfera sa de activitate.

Dep. P. Cosma raportează des-

pre raportul comisiunii esmise în anul trecut sub Nr. 79 sinod. 1878, pentru convocarea congresului și a consistoriului metropolitan, despre activitatea sa împreună cu un particulariu de spese al membrului celei comisiuni A. Trimbițaș.

Raportorul P. Cosma arată, că acea comisiune ar fi trecut în cât-va preste competența sa și că spre a 'și împlini lucrările sale nu ar fi avut de lipsă a petrece atât timp în Sibiu, de altcum propune a se lua raportul celei comisiuni spre știință, ear particulariul dep. Trimbiteș a se transpune comisiunii finanțiale.

Să primesce.

Ședința următoare se amână pe mâne la 9 oare dimineața.

Ședința se încheie la 12¹/₄ oare.

În ședința a VII s'a desbătut raportul senatului scolastic, pe care începem a'l publica în numărul acesta; în ședința a VIII s'a pertractat reviziunea regulamentului casei; în ședința a IX ținută eri după ameați, s'a desbătut unele propuneri de mai puțină însemnătate. Raporturile detaliate despre aceste ședințe le vom publica pe rënd.

Nr. 1111/1879 scol.

Raportul

consistoriului archidieceșan, ca senat scolastic pe anul 1878.

Venerabil sinod archidieceșan!

Consistoriul archidieceșan ca senat scolastic vine cu toată onoarea a presenta raportul seu în cele ce privesc activitatea sa pentru anul proc-sim trecut. Anume:

I. Vom arăta cum acest consistoriu a eșcutat conclusiunile sinodului din anul trecut.

II. Vom da o arătare statistică încât se poate succintă despre starea scoalelor noastre confesionale.

III. Vom lua alte dispozițiuni și acte relative la interesul susținerii și în-

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.

(24. urmare.)

XVIII.

Pentru ce d. Ellermann împrumută dela jumătatea cea frumoasă a genului ome-nesc migrena tradițională.

(Urmare.)

— Foarte mult. Pretensiunile unui om de rënd în ce privesc descoperirile științifice, de cari e vorba, n'ar fi avut mare importanță, cele ale d. doctor Van-der-Bader însă sânt de natură, a lovî de moarte casa ce reprezentează.

— Dar, domnule, ești D-Ta încredințat, că dreptatea este pe partea D-tale? Cine v'espune, că profesorul de Leyden nu este în drept? Nici odată minciuna n'a trecut preste buzele profesorului meu.

— Cred; dar chiar admitând faptul, că el ar fi avut în aceeași oară idea de a introduce în știință iodurile de methylammoniu și de tetramethylammoniu, dl. Rabuteau, a fost cel d'ântăiu, care a eșit în public cu descoperirile sale și jurnalele cumiile lor de glasuri au proclamat numele lui.

— Chiar așa să fie, domnule, ce bănueli ai?

— Bănueli foarte temeinice.

„Mâne să anuncie profesorul de Leyden, că el este singurul autor al acestei prețioase descoperiri, și D-Ta vei vedea ce scandal va eșî din aceasta; interesul patronului meu ar fi pus în cumpănă, eu mânc pânea lui pentru a'i apăra interesele sale.

— Dar eu nu pot espune pre prietenul meu norocului schimbăcios al unui duel, doctorul Van-der-Bader în viața sa n'a avut urmă amănă.

— Atunci ne aflăm în condiții egale și pe terenul de luptă vom dispune de aceleași puteri.

— Domnule, dăse Ellermann cu durere, dacă cu totdinadinsul voiesci o jertfă, primesce-mă pre mine.

— Aceasta propunere îți face onor, însă trebuie să o resping; prietenul D-Tale m'a vătămât, dela dânsul singur am dreptul a cere satisfacere.

În fața unei rezoluțiuni atât de firme, studentul își plecă capul și se retrase încet, pe când două mari lacrimi i se scurgeau pe obraji în jos.

Călătorul nu cerca să 'și ascundă emoțiunea ce produse în tr'ensul această durere mută.

În momentul când Ellermann deschise ușa, el îl apucă de mână și l'opri.

— Domnule, îi dăse el, îmi faci mare durere de a Te vedé eșînd așa dela mine, nici eu nu sânt un tigr, să mă crești.

„Ascultă! duelul acesta este de lipsă, căci el apără în oare cât-va interesele D-lor Durand, Mocard și Comp., dară jur că va fi în ofensiv.

— Ce vrei să dăci?

— Nu 'mi ai spus, că doctorul nu a avut nici odată în viața sa arma în mână.

— 'Ți o dăc încă odată.

— Ei bine! eu mă afl în aceeași poziție... și eu mai am pe lângă toate aceste tristul privilegiu de a fi în gradul suprem miop.

— Și apoi Domnule!...

Eu voiu alege pistolul ca armă, și 'ți promit de a'mi uita și de acest lucru de aici, urmă agentul, arătând la un lorgnon elegant acățat de gât prin un cordon de mătășă; ești mulțămît?

Ellermann apucă cu mare căldură pe d. Anatole Bergerat de mână.

— Domnule, îi dăse el, ești un om de omenie; voiu ruga pre D-deu să'mi dea privilegiul de a'ți fi folositoriu.

— Mai scii ce se poate întâmpla murmură agentul; dacă oare când-va casa Durand, Mocard și Comp., mă va fi dimisionat, voiu cere protecțiunea D-Tale, și chiar aceea a prietenului D-Tale, adause el după o mică paușă de nehotărîre.

(Va urma.)

florii scoalelor de sub superinspec-
țiunea acestui consistoriu.

I.

1. În privința concludului de sub Nr. 87 al sinodului din anul trecut luat asupra propunerii deputatului B. Baiulescu pentru îmbărbătarea tinerimei de a se aplica la meserii și pentru înființarea unei scoale de meserii în archidieceasă, consistoriul a invitat mai întâiu pre dl propunător ca să prezente un proiect în privința punerii în practică a propunerii sale. Dl Baiulescu a corespuns acestei însărcinări. Proiectul înaintat de d-sa s'a dat unei comisiuni numită din partea consistoriului în persoanele d-lor: Nicolau Cristea și Dimitriu Comșa spre a studia acel proiect și a-l subțerne consistoriului. Raportul și părerea acestei comisiuni se alătură aci. (Nr. 74 ex 1879).

2. În privința concludului sinodului archidieceșan de sub Nr. 140 și 145 din anul 1877 cu respect la datele statistice, consistoriul archidieceșan s'a adresat consistoriilor din Arad și Caransebeș de o parte ear de alta a însărcinat pre toți protopopii și administratorii protopopesici din archidieceasă spre a înainta și respective a subțerne datele statistice conform concludului mai sus memorat.

Din partea consistoriilor eparchiale aceste date statistice n'au urmat încă. Sîntem însă pe deplin convinși că acele date statistice constau în sine în sine de odată cu ședințele sinodului nostru archidieceșan, ni le vor comunica, precum va avea și acest consistoriu de ale comunica datele statistice din archidieceșca noastră.

Protopopii și administratorii protopopesici au subțernut datele statistice din cari se va prezenta Venerabilului sinod un Conspect general cât se poate mai exact.

3. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 44, pentru vizitarea scoalelor s'a dat ordin protopopilor și administratorilor protopopesici a urma în tocmă și protopopii și administratorii bisericesci au corespuns acestui conclud într-un cât a fost posibil.

4. Însărcinările date de către sinodul din anul trecut sub Nr. 117 despre executarea concludurilor sinodului din anul 1877 Nr. 120, 126, 143, 148, 152 și altele relative la mai multe cestiuni s'au pus în lucrare precum dovedește actul sub Nr. 949.

5. În cât pentru concludul luat de sinodul din anul trecut în privința unui proiect pentru inspecțiunea scoalelor din archidieceasă, consistoriul archidieceșan a numit o comisiune cu însărcinarea, de-a elabora acel proiect.

Acest proiect se va prezenta Venerabilului sinod încă în cursul acestei sesiuni.

6. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 119 pentru înființarea de instrucțiune practică de meserii în seminariul archidieceșan s'a adresat corpului profesoral din acel institut spre a-și da opiniunea în privința aceasta; acest corp profesoral a răspuns, că acum de odată aceea instrucțiune practică de meserii în seminariul Andreian nu se poate înființa. Actul despre aceasta se aclede aci sub 2/.

7. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 119 pentru înființarea unui institut pedagogic de învățătorese consistoriul archidieceșan a numit o comisiune pentru elaborarea unui proiect în privința aceasta, care comisiune însă, precum arată prin adresa sa 3/, până astăzi încă nu și-a putut termina lucrarea sa.

8. În privința executării concludului sinodului din 1877 Nr. 142 pentru a susține scoale populare împreună cu gr. catolicii în comunele lip-site de mijloace, consistoriul archi-

dieceșan s'a adresat la ordinariatele gr. cat. din Blaj, Gherla și Lugoj spre a se pune în înțelegere cu consistoriul nostru archidieceșan pentru punerea în practică a §-lui 45 din art. de lege XXXVIII dela anul 1868. Până acum însă mai sus numitele ordinariate nu ne-au dat răspuns.

9. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 117 pentru de a se esopera dela guvern ajutoarea proporționată a scoalelor noastre confesionale române din sumele ce dieta pe tot anul votează pentru instrucțiunea publică, acest consistoriu s'a adresat ministrului de culte și instrucțiune publică, de unde însă, până astăzi, nici un răspuns nu sa primit.

10. Relativ la concludul sinodului archidieceșan din anul 1877 Nru 148 pentru a se pune în lucrare înființarea de cursuri pedagogice la gimnasiile din Brașov și Bradu, consistoriul a însărcinat pe d-l profesor și membru al consistoriului Dr. D. P. Barcianu a face un proiect în privința aceasta. Se alătură aci 4/ raportul seu prin care arată imposibilitatea de a înființa de o cam dată asemenea institute.

(Va urma.)

Dela sinodul eparchial din Caransebeș.

(Raport special al „Telegrafului român“)

Ședința IV.

După autenticarea protocoalelor ședinței a II și a III deputatul Iulie Petric fiind ales în două cercuri renunță la cercul din Boccea reținându-și mandatul pentru cercul Zăgujeni.

Referentele comisiunii verificatoare George Sârb propune spre verificare pe deputații sosiți Alesandru și Eugenie Mocioni, ceea ce se primesce.

O desbatere mai înfocată s'a escat cu ocaziunea verificării deputatului preoțesc din cercul Bozovici, Pavel Miulescu, pe care comisiunea îl propune spre verificare.

Dificultatea alegerii constă în aceea, că preotul din Prigor Câmpean se plînge, că dînsul după ce și-a predat în urmă votul scris cu mîna lui proprie pentru preotul din Prilipeț Mich. Blidariu, fiind cam morbos s'a depărtat de locul scrutiniului și mai târziu află, că Pavel Miulescu a intrat în toate voturile, ceea ce nu s'a putut întempla altcum, decât că i s'a falsificat votul.

Protosinzelul Filaret Musta sprijinit de Iulie Petric și I. Bartolomei, din motivul, că la alegerea deputatului preoțesc din Bozovici obvin unele neregularități și anume, că s'a făcut presiune asupra unor preoți și că s'a falsificat voturi, propune esmiterea din partea consistoriului a unei comisiuni investigatoare avînd acesta a comunica sinodului următor rezultatul, ca astfel sinodul informat pe deplin să poată verifica sau anula alegerea.

Vincentiu Babeș recunoaște, că la această alegere obvin unele neregularități și că acele trebuiesc eruate, totuși recomandă, ca mai întâiu să se verifice respectivul deputat și numai după aceea să păsească sinodul la luarea măsurilor pentru constatarea lucrului.

Desbaterea devine tot mai înfocată, până ce în fine președintele archiereu pune la vot cestiunea verificării acum sau după cercetare.

Rezultatul votisării fî, că dintre 50 votanți 32 sînt pentru și 18 contra verificării.

Deputatul Iulie Petric nu mai află cu cale a se mai cerceta un act sancționat odată din partea sinodului.

Vincentiu Babeș însă e pentru cercetarea faptului și așa se însărcinează consistoriul cu eruarea lucrului.

În asemenea mod purcede sinodul și la verificarea deputatului mi-

rean Ioan Marcu, a cărui alegere e dificultată prin relațiunea oficioasă a protopresbiterului districtual din care se vede, că în comuna Sipet în biserică s'au dat numai 57 de voturi pre când în protocolul scrutiniului se află 295 de voturi.

Acî nu pot pricepe după care logică sancționează o corporațiune morală un act constatat de nelegal.

Cu eruarea faptului s'a însărcinat consistoriul.

Tot în ședința aceasta s'a verificat și celelalte alegeri dificultate și anume alegerea preoților Alece Popescu și Mich. Radu și a mirenilor Iosif Seracin și Ioan Ionaș.

Ședința V.

Ședința se deschide la 9 oare. După ce președintele comunică mai multe raporturi și unele petițiuni, care toate se predau respectivelor comisiuni, deputatul Vincentiu Babeș, ca notar și referent al delegațiunii congresuale în afaceri de despărțire ierarhică cetesce raportul seu referitor la unele cestiuni de despărțire încă neregulate definitiv.

Referentul deputat roagă mai departe sinodul a declara cestiunea aceasta de urgentă, ceea ce se primesce cu unanimitate.

La propunerea deputatului I Bartolomei sinodul decide:

Fiind că are să se adune în scurt timp congresul național sîrbesc din Carloviț, și fiind că cauza mănăstirilor, unele cestiuni referitoare la fondul scol. și de pensiune, precum și unele cestiuni în privința comunelor amestecate încă nedespărțite pretind prăingrigiri pentru regularea acestora în conțelegere cu partea sîrbă, — se roagă Escelența Sa Părintele Archiepiscop și Metropolit, ca să ea dispozițiunile necesare:

1. ca să se transpună actele delegaționale, conform concludului congresual luat în această privință în anul trecut 1878 la Prea Sînțitul Episcop al Aradului pentru ca delegațiunea să se poată aduna și împlini oficiul seu.

2. În cas însă, dacă delegațiunea per absolutum nu s'ar pute aduna să dispună Escelența Sa, părintele archiepiscop și metropolit, ca cel puțin subdelegațiunea să facă toate cele de lipsă pentru punerea la cale și regularea cauzelor rămase pendente din actul de despărțire ierarhică, avînd subdelegațiunea a reporta delegațiunii și delegațiunea sinodului nostru proxim.

După luarea la cunoștință a invitărei vice-comitelui comitatului Severin, prin care se invită sinodul la congregațiunea comitatensă pentru compunerea unei adrese de felicitare cu ocaziunea serbătoarei de 25 de ani, ședința se închide anunțându-se ședința proximă pe Vineri la 9 oare dimineața.

Până unde merge șovinismul maghiar!

Am dis, când am reprodus espunerea de motive la proiectul de lege pentru introducerea limbei maghiare în scoalele elementare, că ceea ce susține ministrul despre nestirbita folosire a limbei române în scoale etc. sînt numai frase goale, menite a amăgi opiniunea publică din afară. Astăzi sîntem în pozițiune de a aduce o nouă probă pentru afirmarea noastră, probă carea dovedește, că unde dominează șovinismul maghiar, nouă Românilor nu ne este permis a ne esprima în limba noastră nici chiar simțimentele de loialitate către augusta casă domnitoare.

Rectorul institutului de fete din monastirea Ursulinelor de aici, pentru a serba nunta de argint a Maiestăților Lor în un mod cât se poate mai demn

și mai potrivit, compuse încă de cu timp cinci piese dramatice, reprezentînd fie-care un deosebit mod de viață al oamenilor și avînd toate împreună scopul vîdit, de a esprima simțimentele de iubire și credință neclătită către Maiestățile Lor Împăratul și Împărăteasa. Piese erau: „În familie“, „Într'un institut de fete“, „La mare“, „Pe pustă“ și „În munți.“ Piesa din urmă era menită a se juca în limba românească de către elevele române din acel institut. De aici vor presupune onorabili lectori, nu numai că institutul respectiv este cercetat și de eleve române, dar că se propune în el și limba românească; puțini vor sci însă, că ansă la introducerea limbei noastre în acest institut a dat însuși Maiestatea Sa prea bunul nostru monarch, carele onorînd la anul 1876, cu înalta sa vizită și institutul Ursulinelor și fiind întîmpinat de către eleve cu orațiuni în limba germăna, maghiară, franceză și engleză, a întrebat uimit pre rector: au doară limba română nu se propune în acel institut? De atunci încoace ea se propune în adevăr. Eată pentru ce rectorul a dispus a se juca una din piese și în limba română, cu atât mai vîrtos, cu cât chiar în anul acesta institutul este cercetat de vre-o 15 eleve române prin nascere sau educațiune, dintre cari mai bine de jumătate se află în clasele superioare: a cincea, a șesea, a șeptea și a opta.

La cererea rectorului, actualul profesor de limba română la institutul din monastire, d. V. Petri, s'a însărcinat a se îngrijă de traducerea piesei în limba română și a conduce studiarea și reprezentarea ei pe scenă; mai mult: pentru ca elevele, actrice din monastire și dela alte scoale, unde s'ar dori a se serba această di festivă în modul indigitat, să o poată studia mai bine, piesa tradusă de d. Petra Petrescu s'a tipărit și în „Scoala Română“ (fascioara VI pro Mărtisor), mai făcîndu-se și un număr oarecare de retipări separate. Acum se împărțiră rolele, elevele începură a le învăța cu un zel și devotament, care proba în destul, că ele simt deplin importanța problemei, cu carea se însărcinără. Multe din ele apucară ași procura și costume naționale foarte frumoase.

Într'aceea se întemplă, că profesorul dela gimnaziul de stat de aici, carele propune limba maghiară în monastire (acela asupra căruia nu de mult foaia oficioasă publică un concurs parțial), făcî o călătorie până la Alba-Iulia, pentru a cere cum dîcea el, dela episcopul Fogarassy un stipendiu pentru fiul seu în etate cam de 10 ani. Nu scim, nu vrem se scim, dacă i'a succes a dobîndi acum pe la Pasci stipendiu dorit; ceea ce scim este, că întors la Sibiu, profesorul a declarat rectorului, că i aduce ordinul verbal al episcopului, să oprească odată și pentru totdeauna reprezentarea piesei române. Este o mare lipsă de tact, sau chiar o demonstrațiune în contra guvernului maghiar, a face limbei române onoarea, de a o aduce pe scenă, alături cu germana și maghiara, într'un timp, când încă nu este terminată lupta între guvernul maghiar și episcopii români chiar în privința limbei.

Mărturisim, că nu ne vine a crede, ca un prelat de seriositate și caracterul lui Fogarassy să fie în stare a da un ordin ca acesta; dar de altă parte cum am pute presupune earăși, ca un profesor de stat, să aibă cutezanța a vorbi de aducerea unui ordin, ce nu l'a primit? Sigur este, că studiarea piesei române s'a sistat pe dată, și la nunta de argint a Maiestăților Lor s'au jucat numai piesele germane și maghiare.

Vă puteți închipui devastarea, ce a produs în simțimentele elevelor ro-

mâne această măsură brutală. Pe când ziua de 24 Aprilie a fost pentru toată monarchia Habsburgilor o zi de bucurie și înălțare, pentru elevele române din monastirea Ursulinelor ea a fost o zi de supărare și umilire.

Eacă de ce este capabil șovinismul maghiar! Nici chiar o serbătoare ca cea dela 24 Aprilie nu l'a putut reține, de a nu ne lovi și umili.

Dar cu toate aceste nimic nu ne va face a slăbi în credință către augusta casă domnitoare, nici în iubirea către limba noastră străbună. Ce privește punctul prim, istoria noastră nu cunoaște nici un Dobrițio, nici un Libenyi și cu atât mai puțin legiuni organizate în soldul inamicului din afară; încât însă pentru punctul al doile, deja Bonfiniu a scris înainte de aceasta cu ani 400: „Românii, încungiurați de barbari, țin încă limba română, și, ca să nu o piardă, atât de tare se luptă, încât se pare că nu s'au bătut atât pentru ținerea vieții, cât „pentru păstrarea limbei.“ (Decade II, 1, 5).

Ear părinții români, suntem siguri, vor grijii, ca ficele lor să fie scăpate încă pe viitor de atârloviri barbare. Dela un institut se asteaptă cultură și tractare umană, egală, dar nu umilire pentru unii, gloriificare pentru alții.

Nu putem a nu ne adresa aici către onorabilele Doamne române din Sibiu și a le ruga cu tot de-adsul ca se binevoiască a se ocupa cu idea de a se înființa aici în Sibiu un institut de fete românesc. Nicăiri înființarea acestui institut nu ar întâmpina mai puțină greutate ca aici. Educațiunea națională, cu deosebire astăzi, este pentru noi Românii din Ungaria necesitate imperativă, o condițiune de viață. Pentru ce să ne cumpărăm dela străini, cu banii nostri, umilire? Pentru ce ficele române să învețe lucruri, de cari în viață nu vor avea nici o trebuință, neglijând de altă parte învățături indispensabile pentru fie-care mamă română?

Doamnele române au dat destule probe despre ceea ce ele sunt în stare a face. Un institut de fete românesc, eacă o problemă deamă de zelul și devotamentul lor național!

Nuțu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Coveș, 3 Aprilie 1879*). Domnule Redactor! A dis cineva odinioară că cu postul și cu ruga ori ce vei cere vei dobândi — noi am cugetat că înțelesul acela se reduce și la domni pământului. — Acuma vedem, că dela aceea în timpul de astăzi cu răbdare și cu cerere, nu poți câștiga nimica — ci cu postul și cu ruga numai de la Domnul ceriului poți dobândi ce ai cerut. Am tot auzit, că este o lege doară cea comunală care prescrie, că diregătorii comunali s'ar alege numai pe câte 3 ani și la 3 ani s'ar reînnoi și comitetul comunal pe 6 ani și întră alții. Dar apoi aceea nu știu, că legea aceea ar fi pentru Coveș sau numai pentru alte comune. Pentru că la comitetul nostru comunal i-au expirat timpul de 6 ani încă din Septembrie și al diregătoriei comunale de 3 ani din Noemvrie 1878 și în toate comunele giur impregiur din cercul nostru pretorial s'au făcut alegerile încă din Decembrie 1878, numai la noi la Coveș nu. S'a tot auzit, că ați mâne vine la schimbare și încă până astăzi nu a mai sosit acest ați mâne. Un locuitor din loc a întrebat pre subpretorele când vin la schimbare la Coveș? Atăta au dis, că înainte de 20 Ianuarie a. c. nu pot să vină că au de lucru cu asentarea, dar după 20

Ianuarie a. c. numai decât vor eși la schimbare. A trecut 20 Ianuarie și am postit (răbdat) vro 4 săptămâni după 20 Ianuarie și prin Februarie ne-am hotărât, ca acuma să ne și rugăm doară vom dobândi și noi schimbarea; ne-am adunat poporul laolaltă și am făcut o rugare către pretorele cu 48 de subscrieri, ca să facă bună-tate, să ne facă și nouă schimbare de diregătorie în înțelesul legii, am trimis cu aceea rugare pre doi indivizi și pretorele a dis către aceea, am numit pre 13 Martie a. c. să eșim și să facem și acolo schimbare; pre rugarea aceasta voi da și un rezultat.

A trecut 13 Martie și nu am mai căpătat până astăzi nici rezultatul, nici schimbarea.

La dat noi suntem cei dintâi, dar la dreptate cei din urmă. Ce a fost cauza? Domni Maghiari proprietari la Coveș, cari sunt vro 3 la număr au încurcat toate itele și s'au pus la mijloc, spre a împedeca alegerile de diregătorie și cu deosebire a judeiului Stefan Armean, și nu doar, că ar fi judele un învețat sau un priceput mare în cauzele de diregătorie, ci fiind că de dragul lor el joacă cum îi cântă; s'a renegat ba încă ce e mai mult și legea și-o a lăsat și a trecut dela gr. or. de-a dreptul la papistași. Ear către cine l'întreba dicea, că m'am făcut Ungur, căci eu ei pot trăi mai bine, și astăzi și așa totuși ei sunt mai mari și pot face ce vor vrea dar Românul nu mai poate nimica. La domni Maghiari aceia le plac cu carii pot face ce vor vrea adecă să fie tot de-ai lor dela mic până la mare, ca poftele lor să meargă ca pre coardă, să nu întâmpine greutăți sau pedeci undeva.

Deci ca să câștige oameni pe partea lor eată cum au urmat. În anul trecut s'a făcut limitațiune de vite, după pofta domnilor proprietari Unguri, prin pretorele cercului nostru adus de ei în comisiune, și s'a hotărât, că numai după 4 fl. dare să se poată ținea o vită în hotar, însă nu puteau să și scoată nici o vită în hotar dar pretorele au hotărât ca cei care nu au 4 fl. dare să poată scoate și după 2 fl. 50 cr. o vită. Contra la aceasta limitațiune s'a făcut recurs atăta din partea Românilor cât și din partea Ungurilor. Românii au cerut să se lase cu câte două vite de tras fără dare și pentru dare să se poată ținea tot după 2 fl. o vită, căci hotarul e în stare a pute ține atâtea vite.

Ungurii au cerut ca numai după 4 fl. să se țină dar nu și după 2 fl. 50 cr. o vită. Recursele sau înapoiat dela vice-comitele în Martie a. c. cu rezultatul următor: numai tot după 4 fl. dare să și poată ține o vită și vitei de câte un an fac 2 o vită.

Resultatul acesta a făcut o mișcare mare între popor căci cei cari nu aveau 4 fl. dare ca să poată ținea și ei câte o vită au început a striga vedeți că nu putem răsbii cu domni și cum putem și aștepta ca să răsbim Românii pre când acolo la comitat sunt tot de ai lor, și ministeriul ear de ai lor, apoi își vor face nouă la Români dreptate, sciti că cioara la cioară nu și scoate ochii, scim noi bine, că Românii și-au pierdut tot dreptul pânăi lumea, dacă au apucat Ungurii puterea în mână. Nu ne mai judecăm noi cu ei să ne mai peltuim bani, ne vom duce la domni și ne vom ruga să ne lase cu vitele și după 2 fl. căci ei pot face ce vreau, căci le vom face câte o zi de lucru cu plugul; cum n'a perit tatăl meu, că a fost tot iobag nici eu nu voi perii și pre Românii noștri cari sunt mai harnici îi lăsam să facă ce vor vrea; nu mă mai tot subscriu eu cu ei că tot nu pot face nimica. Vedeți domni cum decurge treaba au socotit: taci căi bine. cap ar fi dar minte nu e, că am apucat acuma cu cei mai harnici, jucăm

cum ne place. Așa s'au dus la vro 30 de inși la domni și s'au rugat mai bine să și lase și pre ei să scoată câte o vită și după 2 fl., căci vă ajutam câte o zi de lucru cu plugu.

Vedeți Ungurii prostia lor; au dis serioși resucinduși mustețele: mōi! vedeți aceste nu vi le-au făcut nimenea fără numai dascălul A. Bârsan și Ioan Tecoșan, dacă i-ați băgat și pre ei în comitet, că de nu era ei în comitet să se tot certe cu noi, cine avea de cuget să facă limitațiunea.

Noi nu dicem că nu vă vom lăsa dacă veți fi voi oameni, să ne dați în scris și să vă obligați, că până veți trăi voi veți ține tot cu noi și de Bârsan și de Tecoșan să vă lăsați la ori și ce vom face noi; dacă ei vreau să facă recourse voi să nu vă subscrieți. Ear dacă vine schimbarea să stați cu noi să rămână tot Stefan Armean jude, căci noi vrem ca A. Bârsan și I. Tecoșan să nu mai fie nimica, nici în comitet nici în deregătorie, ear dacă nu, și veți încerca să primiți pre care-va dintre ei în deregătorie sau în comitet; apoi vom face de nici după 4 fl. nu veți ține o vită, ci după 8 fl. Atunci înaintea lor s'au declarat, că vor fi ai lor și vor ține tot cu ei până la moarte și de A. Bârsan și de Tecoșan se vor lăsa, și ei vreau cu toții, ca Stefan Armean să rămână jude, și vor stăruia ca A. Bârsan și Ioan Tecoșan să nu fie aleși de jude sau în comitet.

Așa în chipul acesta după promisiunile Ungurilor, cari le-au mai promis și altele verzi și uscate, s'au renegat, și astăzi sunt Unguri renegați toți acei 30. La aceste fiind făcuți ațenți de Bârsan, ca să și tragă bine sama ce fac și că pricep ei ce cer domni Maghiari dela ei, să aveți de grije să nu vă căiți, au răspuns: acuma ce va fi, noi ne lăsam de d-voastră și facem cele ce ne cer ei. Doară nu veți lăsa și legea ca Stefan Armean? De vor cere și aceea o facem! Câți cu voi toți ca voi, voi veți vedea, perirea ta din tine Israile. Afară de acestia tot mai sunt în Coveș de trei ori atăția Români, cari dic: ori și ce greutăți și nedreptăți vor veni asupra noastră, ne vom ține caracterul de Român căci Român m'am născut Român vreau să și moriu, și pentru nedreptate nu mă voi renega, ci mai bine voi răbda dacă soartea ne-au alus într'acolo, ca noi Românii să suferim nedreptate de la mai marii domni ai pământului. Domnul ceriului care împarte dreptate pe pământ, și nouă ne va împăți când ne va veni rēndul.

Varietăți.

* (Avansamentul de primăvară în armata imperială). Următorii căpitani clasa II sunt denumiți clasa I: Ernst Mărginean de la regim. de inf. Nr. 50 George Pettescu dela regim. de inf. Nr. 31.

Următorii locotenenți sunt denumiți căpitani clasa II: Agasin Hamsa dela regim. de inf. Nr. 64, tot de-odată transferat la reg. de inf. Nr. 43; Timoteiu Achimesco dela reg. de inf. Nr. 64; totodată transferat la reg. de inf. Nr. 37.

Următorii sublocotenenți sunt denumiți locotenenți: Ilie Radu dela reg. de inf. Nr. 5; Mihail Șandru dela regim. de inf. Nr. 65; George Boldea dela reg. de inf. Nr. 64; Ioan Poplecean dela batal. de vânători Nr. 28; Dumitru Tarangul dela regim. de dragoni Nr. 9.

Următorii cadeți sunt denumiți sublocotenenți: Mateiu Maroșan dela reg. de inf. Nr. 51; Silviu Herbay de Jofu dela reg. de inf. Nr. 64 Alexandru Bobb-Hangea dela reg. de inf. Nr. 63; Xenofon Roman dela reg. de inf. Nr. 31; Mihail Muciurlia dela reg. de inf. Nr. 19, totodată transferat la reg. de infant. Nr. 50.

Practicantul de auditoriat Ioan

Mihălțan este denumit locotenent-auditor la tribunalul de brigadă Nr. 39 în Debretin.

Elevii din academia militară tehnică din Viena: Pavel Mohara și Ilie Papist sunt denumiți sublocotenenți la regim. de artilerie Nr. 8.

Transferați sunt: Căpitani Ilie Dordia dela regim. de inf. Nr. 46 la regim. de inf. Nr. 37; Sublocotenenții: Ioan Petrasco dela regim. de artilerie Nr. 13 la reg. de artil. Nr. 8 Vasilie Popa dela batalionul de artilerie Nr. 12 la regim. de artil. Nr. 8.

* (Concert). Chor vocal al agronomilor din Chiseteu va aranja luni în 23 Aprilie (5 Mai) a. c. un concert în curtea casei comunale sau în cas de timp nefavorabil în sala ospătării mari din Secușigiu, executându-se următoarea programă:

1. Cântecul Gintei Latine, cuartet executat de corul al agronomilor din Chiseteu.

2. Unirea Principatelor, cuartet.

3. Peneș Curcanul, poezie de V. Alecsandri, declamată de Constantin Dragiciu.

4. Dragă bățele cu Hora Armatei Române dela Plevna, cuartet.

5. Arcașul lui Stefan Vodă cuartet.

6. Movila lui Burcel, poezie de V. Alecsandri, declamată de Dimitriu Gerda.

7. Arde, cuartet.

8. Pașa Dunărei, cuartet.

9. Moș Martin, poezie de Iul. Grozescu, declamată de Dimitriu Șuman.

10. Junimea Parisiană, cuartet.

Începutul 8 oare sara.

Prețul de intrare: pentru familie 1 fl., pentru persoană 50 cr.

Venitul curat este destinat pentru scoala de fete din Secușigiu.

* (Descoperire). În Dobrovia lângă Mangalia s'a descoperit o gretă foarte curioasă, situată peste Ghiol la distanță de 40 minute de oraș. Introducându-se câți-va curioși într'însa, au observat mai multe mici stradele care nu par a fi din timpii antici, ci vro ascunzătoare din timpul resboaelor române.

* (Drumuri de fer europene). Rețeaua căilor ferate din Europa, s'a constatat că la finele anului 1876, se cifra cum urmează:

Belgia	3,589	chilometri
Lucsenburg	273	"
Marea Britaniă	27,152	"
Elveția	2,341	"
Germania	29,149	"
Olanda	1,695	"
Francia	122,671	"
Danimarca	1,366	"
Austro-Ungaria	17,363	"
Italia	7,850	"
Spania	5,796	"
Svedia	4,818	"
Portugalia	968	"
România	1,233	"
și 102 în lucrare		"
Turcia	1,530	"
Rusia	18,999	"
Finlandia	876	"
Norvegia	580	"
Grecia	12	"

Peste tot Europa posedă 148,271 kilometre de drum de feru.

„Democratul“

* (Tunelul sub La Manche). Lucrările de sondagiu în „La Manche“ și pe țermul francez și cel englez pentru pătrunderea tunelului proiectat între Calais și Douvres se urmează cu cea mai mare activitate. Numai în La Manche sa dat până la sfârșitul Februarie 7,971 lovituri de sondă de 100 și 200 metre, lovituri cari a făcut cunoscut 3,207 eşantilione geologice. Pe 28 kilometre dela țerm s'au numărat 1,525 operațiuni identice. Tunelul, ce tre-bue să aibă o lungime

*) Întârziată din lipsă de spațiu. Red.

de 36 kilometre, va traversa o pătură de cretă. Influența variațiunii apelor a fost studiat cu cea mai mare îngrigire și nu va fi de loc defavorabilă, cum s'a crezut mai întâiu, acestei lucrări gigantice. Un tren plecat dela Paris și sosind la Sangate, lângă Calais, la intrarea tunelului, se va înfunda sub pământ, urmând o înclinare foarte mică, apoi se va urca pe neșimțite apropiindu-se de țărâmul englez, și se va duce să easă în baia S-ta Margareta, la 9 kilometre de Douvres.

* (Proces de presă). Mâne în 30 Aprilie n. se va pertrata la tribunalul de aici înaintea jurilor procesul de pre-ă contra d-lui G. Baritiu. Apărătoriu va fi d-l avocat A. Arz de Straussenburg.

* (Album de cămătari în Timișoara). Notariul oficiului orfanal, Iosif Maier lucră la o broșură, în care are de gând a espune pe toți cămătarii de acolo. Foile din Timișoara provoacă pe fie-cine, care a avut norocirea a căde în mâinile acestor oameni a da autorului date.

* (Lăsatul de sec) la Nou-Orleans, Statele-Unite diferă de toate lăsăturile de sec din lume. Nu se găsesc asemeni trăsături caracteristice nici la Roma, nici la Neapole, nici la Veneția și niciăiri aiure.

Regele Ricard, supra-numit Inimă de leu în una din procesiunile mari, ce se fac la asemenea ocațiuni a jucat rolul principal. El purta pe umăr faimosul topor de bătaie cu care a ucis atâți Sarasini. Regele purta costumul cu care a vizitat o dinioară insula Cipru. Casca sa era de aur, d'asupra cu un leu ce scânteia la lumina soarelui.

Scutul seu era blasonat cu trei lei tăritori. Hamurile calului seu erau de aur.

La sosirea regelui, a început marea reprezentațiune scenică, pe care regele Ricard o ordonase pentru petrecerea leailor și credincioșilor sei supuși, și care reprezenta istoria lumii de la crearea sa până în epoca actuală. A fost grădina Edenului, cu Adam și Eva, această din urmă foarte desvoltată. În curând a apărut turnul lui Babel, și apoi o plută pe care se aflau Siria, Babilonia, Media și Persia. Arabia și Africa, ca și Europa în anul 200 a creațiunei, apărură succesiv, urmate de Grecia, Roma și Scandinavia.

Francia era reprezentată prin Clovis, Ludovic XIV, ambii Napoleon I și un comunist. Napoleon I era cu costumul vechii gărzi, iar Napoleon III purta uniforma de mareșal de câmp. Turcia era reprezentată printr'un om bolnav culcat pe un pat, lângă care se află Anglia care îi dădea să înghiță hapuri amare. Costumele erau nouă, bogate, elegante și corecte. Mascele erau foarte espresive și punerea în scenă admirabilă. „V. C.”

* (Velocipedul în armată). Un corespondent al revistei engleze „Broad Arrow”, care iscălesce: „un oficiar de cavalerie” adresează ducelui de Cambridge, comandantul suprem al armatei engleze, o scrisoare prin care stăruiește asupra utilității de a crea un regiment de infanterie ușoară velocipedistă. Autorul serios semnalează numeroasele avantaje ale unui asemenea corp pentru serviciul interior al țării. Velocipedul e mai curând gata de cât calul și n'are trebuință nici de nutriment, nici de îngrigire; el poate fi lesne transportat cu proprietarul seu în drumul de fer, și un om care se pricepe a umbla cu velocipedul, poate face într'o zi cu mult mai multă cale de cât cu calul.

În cas de trebuință grabnică și fără veste, cum ar fi de exemplu o

rescoală, reclamând serviciile unui regiment de infanterie ușoară velocipedistă, la o depărtare de o sută mile (engleze), corpul ar pute să meargă cu drumul de fer cât se va pute mai aproape de destinațiunea sa, ducând cu sine velocipedele sale. Dacă drumul, având prea multe cotituri sau fiind prea multe schimburi de linii, ar cauza o pierdere prea însemnată de timp, batalionul velocipedist ar pute să taie linia de-adreptul în goana mare.

Aceste sunt trăsurile de căpetenie ale planului indicat de vechiul oficiar de cavalerie în cestiune. El uită însă că velocipedul nu poate circula decât pe un șes lin și luciu și că adese un bolovan ar fi de ajuns spre a'l resturna, fără a mai vorbi despre tere-nul accidental și muntos, pe unde velocipedul n'ar ajunge departe, și regimentul ușor ar deveni foarte greoiu, căci ar fi prea adese nevoit să-și ducă în spinare velocipedele, în loc de-a fi dus el de velocipede.

Să nu credem dar că calul ar pute fi înlocuit cu velocipedul și cât despre nutrețul pe care îl dăm calului, să fim încredințați că dacă este un animal care își scoată cheltuiala prin serviciile ce ne aduce, apoi acela de bună samă e calul.

* (Doamnă, Ploaie!) O damă fii într'o zi foarte rău necăjită de una de acele musce mari, cari sbâr-năie pe la urechi și care te pișcă cu atâta precizie în cât ar dice cine-va, că fortuna le dă ochi buni și spirit.

— Ioane, dise ea servitorului, ea insecta aceasta cu băgare de samă, nu'i face nici un rău și dă-o afară cât se poate mai ușor.

Ioane ea musca între degetele cel mare și index și iese cu precauțiune. Peste două minute intră tot cu musca. — Ei bine Ioane! i-ai dat drumul sërmanului dobitoc! . . .

— Doamnă n'am îndrăsnit . . . Ploa!

* (O resturnare de tren). Nu de mult podul dela Dunclin, aruncat la o înălțime de 50 picioare presteriul Mulbery (Statele-Unite s'a surupat în timpul trecerei unui tren. Afară de locomotivă, ce apucase să treacă podul, și vagonul cu paturi, ce a rămas atârnat în modul miraculos de un stêlp, trenul întreg a fost precipitat în riu. Cea mai mare parte din călători au fost prinși între fragmentele vagoanelor sdrobite și abia au fost scoși, din cari 12 grav răniți, și trei cel puțin mortal. Trei oameni au fost uciși, doi impiegați a companiei asemenea au fost uciși. Focul s'a manifestat îndată și a ars mai multe vagoane. „V. C.”

Bursa de Viena

din 28 Aprilie n. 1879.

Metalicele 5%	65 40
Împrumutul naț. 5% (argint)	65 85
Împrumutul de stat din 1860	119 30
Acțiuni de bancă	806 —
Acțiuni de credit	249 40
London	117 10
Argint	— —
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 34
Valuta nouă imperială germană	57 55

Economic.

Sibiin, 25 Aprilie n. Pro hectolitru: Grân fl. 5.20—6.—; Grân sêcăr, fl. 4.30—4.90; Sêcară fl. 3.30—3.70; Orz fl. 3.40; Ovês fl. 1.90—2.30. Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălain fl. 4—4.50; Cartofi fl. 1.20—1.30; Semênță decănepă fl. 4.50—5; Mazere fl. 6—6.50; Linte fl. 10—10.50; Fasole fl. 4.50—5; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 4.50; Slănină fl. 34—35; Unsoare de porc fl. 24.—27; Sêu brut pro 50 chilo fl. 16.—16.50; Sêu de luminări fl. 22.50—23; Luminări de sêu 50 chilo fl. 27.50—28; Săpun fl. 20.—21; Fên 50 chilo fl. —.90—1.—; Cănepă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vârtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—; Spirit pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită 35—40 cr.; Carne de vițel 36—40 cr. carne de porc 38—40 cr.; carne de berbec —.—; ouă 10 de 20 cr.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 8 Mai imob. rămasului după Israil Abraham în Șomfalău (jud. cerc. D. Szt. Martin); în 8 Mai imob. lui Ludovic Székely în Cluj (tribunal); în 9 Iunie imob. lui Ioan Nagy în Copoț; în 2 Iulie și 2 August imobil. lui Fejes în Bikfalva; în 19 Iunie și 19 Iulie imob. d-nei Sigismund Rapolti în Nagy-Borosnye; în 6 Mai imobil. d-nei George Turi în Málnas; în 20 Iunie imob. d-nei Iosif Kerestes în Rely (jud. cerc. S. Szt. György); în 5 Mai și 6 Iunie imob. lui Petru Zackel în Băgaiciu (trib. Ibașfalău); în 6 Mai și 6 Iunie imob. d-nei Iosif Soltess în Székelyhid (jud. cerc.); în 9 Mai și 10 Iunie imob. d-nei Andreiu Simon în Baia-mare (jud. cerc.); în 27 Iunie și 28 Iulie imob. și mobilele lui Francisc Szöcs în K. Sztpál (jud. cerc. D. Szt. Martin); în 21 Mai și 21 Iunie imob. lui George Bărbântian în Kisfalău (trib. Alba-Iulia); în 3 Mai imob. lui Iosif Mihály în Făget (jud. cerc. Mediaș); în 6 Mai și 6 Iunie imob. lui Ioan Hanes și soți în Secal; în 10 Mai și 10 Iunie imob. lui Teodor Kolesár în B. Szt. Ivány (jud. cerc. Reghen); în 3 Mai și 3 Iunie imob. Ioan Gegő și Ioan Essigmann în Făgăraș (jud. cerc.); în 16 Mai și 18 Iunie imob. d-nei George Bogáty în Alba-Iulia (trib.); în 26 Mai și 25 Iunie imob. lui Iosif Corpodean în Hesdatia (jud. cerc. Odorheul-sêcuesc).

Nr. 628—1879.

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de notariu pentru comuna Topârcea se escrie concurs în termenul până 20 lea Maiu 1879.

Cu acest post sunt împreunate un salariu anual de 400 fl. v. a. cuartir liber, 3 org. lemne și tacele care s'a statorit pentru contracte și alte scrisori private.

Doritorii de a concura la acest post au a documenta pe lângă calificațiunea prescrisă în § 75 art. de lege XVIII din anul 1871 că știu toate trei limbile patriei.

Petițiunile timbrate și provădute cu documentele referitoare la rece-rițele amintite sunt a se îndrepta până la ziua prefriptă la subscrisa pretură.

Mercurea în 21 Aprilie 1879.

Dela pretura cercului.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, lângă neputinciosul paroch din Cărpiniș, protopresbiteratul Zlatna infer., pe basa concesiunei prea vener. consistoriu archidiececan, Nr. 657 B. ex a. c. se publică concurs până la 10 Mai a. c.

Emolumentele sunt:

Jumătate din toate venitele parochiale, a parochiei din Cărpiniș, care e de clasa a III-a.

Doritorii de a ocupa acest post, au de a-și subscrerne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiteral, instruite conform legii, până la termenul mai sus prefript.

Aburd în 6 Aprilie 1879.

Dela oficiul protopresbiteral, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioane Gall,

3—3 protop. gr. oriental.

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o **esecutare foarte solidă, umblet ușor mare productivitate și treerat curat a**

mașinilor de treerat cu brațe și cu vârtej

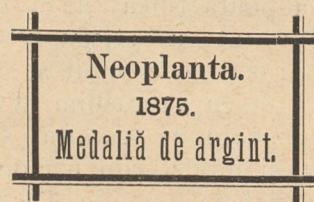
pentru 1 până 8 cai sau boi,

atât **locomobile** cât și **stabile**. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobit etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei grătuite și franco.

[14] 4

Neoplanta.

1875.

Medaliă de argint.

Seghedin.

1876.

Medaliă pentru merite.

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărirea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă **clopotele găurite**, inventate de dînsul, a căror sunet este mai adînc decât acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți sunt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de **proasce portative și de mână**.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny

în Timișoara.

[15] 4